Täydennyslausunto valtuustoaloitteeseen asumiskustannusten hillitsemiseksi Äänekoskella

Kaupunginhallituksen 1.6.2026 § 178 päätöksen mukaisesti on tarkasteltu mahdollisuuksia saada ulkopuolista rahoitusta tai tukea asumiskustannuksia hillitsevien asumisratkaisujen toteuttamiseen. Kaupunginhallitus on pyytänyt asiassa erilliset lausunnot Äänekosken Energia Oy:ltä ja Ääneseudun Asunnot Oy:ltä. Tämä täydennyslausunto täydentää kaupungin aiemmin antamaa lausuntoa kaupungin näkökulmasta.

Selvityksen perusteella asumiskustannusten kehitykseen voidaan vaikuttaa erityisesti rakennusten energiatehokkuutta parantavilla investoinneilla, rakennuskannan suunnitelmallisella kunnossapidolla, kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytysten turvaamisella sekä pitkäjänteisellä asunto-, maankäyttö- ja tonttipolitiikalla.

Yksittäisten kuntalaisten suoraan haettavissa olevat asumiskustannuksia alentavat tukimuodot ovat rajallisia. Merkittävimpiä tukimuotoja ovat iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustus sekä Kelan myöntämät asumisen etuudet.

Taloyhtiöille sekä valtion tukemia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja omistaville yhteisöille on käytettävissä vuosien 2026–2027 energia-avustus energiatehokkuutta parantaviin korjaushankkeisiin. Lisäksi kohtuuhintaista asuntotuotantoa ja asuntokannan perusparantamista voidaan tukea valtion korkotukilainoilla ja niihin liittyvillä valtiontakauksilla.

EU:n alue- ja rakennerahastojen rahoitusta voidaan hyödyntää energiatehokkuutta, vähähiilisyyttä ja kestävää yhdyskuntakehitystä edistävissä hankkeissa. Rahoitus ei ole yksittäisten kuntalaisten suoraan haettavissa, vaan sitä voivat hakea esimerkiksi kunnat, yritykset ja muut yhteisöt hankekohtaisten ehtojen mukaisesti.

Johtopäätökset

Selvityksen perusteella asumiskustannuksia hillitsevien ratkaisujen toteuttamiseen on käytettävissä useita ulkopuolisia rahoitus- ja tukimuotoja. Niiden vaikutukset asumiskustannuksiin ovat kuitenkin pääosin välillisiä, eikä käytettävissä ole sellaista pysyvää julkista tukijärjestelmää, jolla voitaisiin merkittävästi alentaa asumiskustannuksia laaja-alaisesti koko kaupungin alueella.

Asumisen kohtuuhintaisuuden edistäminen perustuu ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen, suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon, riittävän asuntotarjonnan turvaamiseen sekä pitkäjänteiseen asunto-, maankäyttö- ja tonttipolitiikkaan. Ulkopuoliset avustukset ja rahoitusmuodot voivat täydentää näitä toimenpiteitä hankekohtaisesti.

Keskeiset rahoitus- ja tukikanavat asumiskustannuksia hillitsevien ratkaisujen toteuttamiseen

Rahoitus- tai tukimuoto	Kohderyhmä	Lisätietolinkki
Iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustus	Yksityishenkilöt	Varken korjausavustus [varke.fi]
Kelan asumisen etuudet	Yksityishenkilöt	Kelan asumistuet [kela.fi]
Energia-avustus 2026–2027	Asunto-osakeyhtiöt sekä valtion tukemat vuokra- ja asumisoikeusyhteisöt	Energia-avustus 2026–2027 [varke.fi]
Valtion korkotukilainat ja valtiontakaukset	Asuntoyhteisöt ja julkisyhteisöt	Korkotukilainat [varke.fi]
EU:n alue- ja rakennerahastojen rahoitus	Kunnat, yhteisöt ja muut hanketoimijat	Rahoituksen hakeminen [rakennerahastot.fi]

Yhteenveto: Ulkopuoliset rahoitus- ja tukimuodot voivat tukea energiatehokkuus-, korjaus- ja kehittämishankkeita sekä edistää asumisen kohtuuhintaisuutta. Vaikutukset asumiskustannuksiin ovat kuitenkin pääosin välillisiä ja hankekohtaisia.

Laatijat: Talousjohtaja Tapani Hämäläinen, tekninen johtaja Tommi Rautjärvi ja kaupunkirakennepäällikkö Riitta Ilmasti